

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Clementis X. Constitut. VII. de subjectione Regularium quoad Confessiones
audiendas, & Dei Verbum prædicandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

Monasteriis unitis etiam extrà Claustra quories, vel jure speciali post Concil. Trident. concessio, vel ex tolerantia, & approbatione Ordinariorum locorum, ad nutum amovibiles Superiorum Religiosi deputantur ad exercitium Curæ, non possunt quatenus ab eisdem removeantur reclamare, ut censuit *Sac. Congreg. Concilii in Romana* 17. Decembris. 1689. Neque congruam pro Curato Sæculari taxatam à Monasterio petere, nisi quantum indigent ad propriam, & onerum Ecclesiæ sustentationem: Nam totum id, quod superest de congrua deductis alimentis & Ecclesiæ oneribus (utpotè quia Regularis deputatis non indiguit tota summa, aut quia frugaliter vivendo voluntariè ab usu abstinuit) est superfluum, pro quo Curatus Religiosus nec agere, nec suo arbitrio de eo disponere valet, & ideo acquiritur Monasterio, ut auditis partibus, & causa bis proposita ad utrunque respondit *Sac. Congregat. Episcoporum, & Regularium in Mediolanen. Congruæ* 4. Septembris 1693. & 4. Martii 1694. contra P. Amadeum Baldacci Monachum Cisterciensem Curatum deputatum Parochiæ Falveccchiæ Granciæ Monasterii Muri-mundi, proponente clar. mem. Card. Petrucci. Ad quas Ecclesias, Curatos etiam Regulares modo mox indicato præfici posse probavit *Sac. Congreg. Concil. Aurien.* 2. Maii 1693. & in *Mechlinien.* 28. Novembris ejusdem anni.

CLEMENTIS PP. X.

Constitut. in qua Regularium privilegia quoad prædicationem Verbi Dei, & Sacramenti Pœnitentiæ administrationem declarantur.

SUMMARIUM.

1. *Regulares positi sunt in Ecclesia, ut sint cooperatores Episcoporum in procuranda salute Animarum. Episcopi primario constituti sunt à Christo Domino ad prædicandum ibid.*
2. *Hoc probatur tum ex Evangelio, tum auctoritate DD.*
3. *Referuntur auctoritates DD. super obligatione Episcoporum prædicandi Verbum Dei.*
4. *Quæ sint causæ legitimæ excusantes Episcopos ab onere prædicationis?*
5. *Allegatur sententia Pac. Jordan.*
6. *Allegatur sententia Pasqualighi.*
7. *Rejicitur sententia Pasqualig. & sequacium, & n. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. & 15. & 19.*
16. *Episcopus tenetur conatum adhibere pro remotione impedimenti, quo detinetur, ut non valeat Verbum Dei annunciare, & n. 17. & 18.*
20. *Quæ sint excusationes, quæ legitime reputantur? disceptatur, & n. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. & 28.*
29. *Episcopus Verbum Dei non prædicantes Author non damnat, sed cur non potuerit eos excusare rationes exhibet?*

CLEMENS EPISCOPUS &c.

Superna Magni Patris Familias præordinatione creditum Nobis universalis Ecclesiæ mysticum agrum circumspècta providentia custodire, atque excolere (quantum ex alto conceditur) sat agentes, animum in eas curas libenter intendimus, quibus valeant diffidia inter villicos, & operarios componi, jurgia tolli, scandalis, atque offensionibus aditus præcludi; ut quibus una fides, una Mater Ecclesia, & unus Dominus, qui charitas est, & pacis cogitans cogitationes, fiat etiam cor unum, atque anima una; sic etenim evulsis opportunè zizaniis, dum plantamus, & rigamus, incrementum dabit Deus; quo benedicente, messis multa, fructo centesimo cælesti in horreum congregabitur.

1. Sa-

1. Sanè cum Sacri Concilii Tridentini Decretis providè statutum fuerit, ut Regulares cujuscumque Ordinis, nisi à suis Superioribus de vita, & moribus, & scientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia etiam in Ecclesiis suorum Ordinum prædicare non possint, cum qua licentia personaliter se coram Episcopis præsentare, & ab eis benedictionem petere teneantur antequam prædicare incipiant; in Ecclesiis verò, quæ suorum Ordinum non sunt ultra licentiam suorum Superiorum, etiam Episcopi licentiam gratis ab eo dandam habere teneantur, sine qua in ipsis Ecclesiis non suorum Ordinum nullo modo prædicare possint. Atq; ut nullus Sæcularis, sive Regularis etiam suorum Ordinum, contradicente Episcopo, prædicare præsumat. Idemque cum nullus Sacerdos Regularis possit confessiones Sæcularium, etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneus reputari, nisi aut Parochiale Beneficium obtineat, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliàs idoneus judicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat, privilegiis, & consuetudine quacumque non obstantibus. Innotuit Nobis dubitationes nonnullas circa benedictionem, licentiam, contradictionem, examen, & approbationem ejusmodi in aliquibus Diœcesibus excitatas fuisse, ex quibus controversiæ, & dissensionis præmultæ in diem subsequi possent occasione privilegiorum, quæ per Sedem Apostolicam Religiosis Ordinibus concessa fuerunt.
2. Non attendentes, quod aliàs diversis temporibus prædictæ dubitationes, & controversiæ nonnullis Prædecessorum nostrorum Summorum Pontificum Constitutionibus, earumque declarationibus definitæ fuerint; ejusmodi definitiones in unum collectas, ut magis, magisque dissensionum tollantur femina, & in posterum firmiter in Agro Dominico pax Christi floreat, pro summo, quo fungimur Apostolatus officio novis Apostolicis litteris muniendas duximus, & roborandas. Itaque de consilio nonnullorum Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, & dilectorum filiorum Romanæ Curie Prælatorum pietate, doctrina, & prudentia præstantium, & matura deliberatione nostra, atque ex certa scientia, hac generali, & perpetuò valitura Constitutione decernimus, & declaramus.
3. Regulares, qui in Ecclesiis sui Ordinis *prædicare voluerint*, teneri ab Episcopo Diœcesano benedictionem petere; prædicare tamen posse quamvis illam non obtinuerint. Quod, si Episcopus benedictionem, nedùm non concesserit, sed etiam contradixerit, nec in prædictis quidem Ecclesiis licere Regularibus prædicare. Eosque contravenientes, ab illo tamquam Sedis Apostolicæ Delegato, censuris, aliisque pœnis Ecclesiasticis in vim Constitutionis fel. rec. Gregorii XV. Prædecessoris nostri incipientis, Inscrutabili Dei providentia, coerceri, & puniri posse. Episcopum tamen absque justa, & rationabili causa contradicere non debere. Et hujusmodi benedictionem teneri etiam Regulares petere, si in quibuscumque Oratoriis sui Ordinis sermonem coram Populo, vel in Ecclesiis, aut ad crates Monasteriorum Sanctimonialium eorum jurisdictioni subiectarum, licèt clausis januis, & nullus Sæcularis ibi interfit, habere voluerint. Possè autem Episcopum licentiam concessurum Regularibus in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, prædicare volentibus, illos quamvis ab Universitatibus, aut à Magistratibus Laicis nominatos, etiamsi Episcopi Antecessores per tempus immemorabile hanc licentiam absque examine

- mine concedere consueverint, quoad doctrinam examinare, si ita ipsius arbitrio, quod moderatum, & discretum esse debet, visum fuerit. Et licentiam prædicandi semel iisdem concessam ob rationabiles causas licet occultas prædicationem tamen concernentes suspendere. Non posse tamen Episcopum generaliter prohibere Regularibus quin in Ecclesiis suorum Ordinum prædicent.
4. Ad hæc Religiosos ab Episcopo ad confessiones Sæcularium in sua Diœcesi audiendas approbatos non posse in alia Diœcesi eas absque Episcopi Diœcesani approbatione audire, quamvis Pœnitentes Subditi sint ejus Episcopi, à quo ipsi Religiosi jam fuerant approbati. Et generaliter approbatos ab Episcopo ad personarum Sæcularium confessiones audiendas, nequaquam cenferi approbatos ad audiendas confessiones Monialium sibi subjectarum; sed egere quoad hoc speciali Episcopi approbatione; atque approbatos pro audiendis confessiones Monialium unius Monasterii, minimè posse audire confessiones Monialium alterius Monasterii. Itidemque Confessores Extraordinarios semel deputatos, atque approbatos ab Episcopo ad Monialium confessiones pro una vice audiendas, haud posse expleta deputatione in vim approbationis hujusmodi illarum confessiones audire, sed toties ab Episcopo esse approbandos, quoties casus deputationis contigerit. Cæterum in Monasteriis, ac etiam Collegiis, ubi juxta Regularia instituta vivitur, posse tam Prælatos Regulares, quam Confessores Regularium eorundem Monasteriorum, seu Collegiorum, audire confessiones illorum Sæcularium, qui inibi sunt verè de Familia, & continui Commensales, non autem illorum, qui tantum ipsis deserviunt. Illos autem Religiosos, qui ad confessiones audiendas idonei generaliter reperti fuerint, ab Episcopis generaliter quoque, & indistinctè absque aliqua limitatione temporis, certorumque locorum, aut generis personarum in Diœcesi propria admittendos. Quoad ceteros verò, qui non adeo idonei reperiuntur, si petierint se admitti, arbitrio Ordinariorum relinqui, ipsos cum limitata facultate, prout eisdem Ordinariis magis expedire videbitur, probare, & admittere. Semel autem simpliciter approbatos posse in Diœcesi Episcopi approbantis quovis anni tempore, etiam Paschali, & quorumcumque etiam Infirmorum confessiones audire absque ulla Parochorum, vel ipsius Episcopi licentia; de qua tamen confessione teneri dictos Religiosos eorundem Infirmorum Parochum illico certiore reddere. Et hoc posse illis ab Episcopo sub pœna suspensionis à facultate audiendi confessiones præcipi; sufficere tamen, ut certioratio hujusmodi fiat saltem per scripturam apud ipsum infirmum relinquendam.
5. Et eos, qui dictis Religiosis simpliciter approbatis Paschali tempore confessi fuerint, Constitutioni, quæ incipit, Omnes utriusque sexus, quoad confessionem dumtaxat satisfecisse censendos. Regulares verò ad ejusmodi confessiones audiendas prævio examine simpliciter, & absque ulla temporis præfinitione ab ipsomet Episc. secus autem ab ejus Vicario, aut ab Antecessoribus Episc. approbatos non posse ab eodem, qui sic approbavit, iterum examinari, aut ab eisdem confessionibus audiendis suspendi, seu licentias, illis concessas, revocari nisi nova superveniente causa, quæ ipsas confessiones concernat. De qua tamen haud necessarium esse ut in actis constet, nec eam teneri Episc. ipsis Regularibus significare, sed Sedi Apostolicæ dumtaxat, ubi eam sibi aperiri postulaverit.

6. Porrò si Regulares cum scandalo, aut aliàs inhonestè vivant, vel aliquod delictum committant, per quod rationabili Episcopi iudicio videantur à confessionibus suspendendi, in quo ipsius Episcopi conscientiam oneratam esse volumus, cum præcipua Ministri Sacramenti Pœnitentię qualitas sit vitę integritas, ac morum honestas: Utique eam causam ad confessionis Ministerium pertinere, ac proindè nihil obstare, quominus ob eam possit Episcopus Regulares à semetipso approbatos suspendere, aut repellere à confessionibus audiendis. Attamen confessiones audiendi facultatem omnibus simul unius Conventus Regularibus Confessoribus adimi ab Episcopo, inconsulta Sede Apostolica, nullatenus posse. Ex facultatibus per Mare Magnum, aliavè privilegia Regularibus cuiuscumque Ordinis, Instituti, aut Societatis, etiam Jesu, concessis, factam eis non esse potestatem absolvendi in casibus ab Episcopo sibi reservatis. Et per confirmationes dictorum privilegiorum, quas Regulares à Sede Apostolica post Sacrum Concilium Tridentinum obtinuerunt, nequaquam revixisse privilegia prius ab eodem Concilio, aut deindè Apostolicis etiam Decretis sublata, atque extincta, si quæ habebant absolvendi à casibus Episcopo reservatis.
7. Et habentes facultatem absolvendi ab omnibus casibus Sedi Apostolicę reservatis, non ideò à casibus Episcopo reservatis posse absolvere. Possè autem Regularem confessorem in ea Diœcesi, in qua est approbatus, confluentes ex alia Diœcesi à peccatis in ipsa reservatis, non autem in illa, ubi idem confessor est approbatus, absolvere, nisi eosdem Pœnitentes noverit in fraudem reservationis ad alienam Diœcesim pro absoluteione obtinenda migrasse. Vigore supradictorum privilegiorum nequaquam licere Regularibus, etiam satisfacta parte, absolvere Pœnitentes à censuris quoad externum, & iudiciale forum, & absolutos ab eis in foro pœnitentia, utique non censeri absolutos in exteriori iudicio, & contentioso. Quinimodò censuris Ecclesiasticis irretitos, & denunciatos ab Episcopis, cogi posse gerere se pro talibus, etiam si à Regularibus fuerint absoluti. Quoties exhibitis aliquibus Regularium Apostolicis privilegiis coram Episcopo, ab eo iudicetur ipsa non suffragari casui, de quo agitur, si dictorum privilegiorum verba obscura sint, & ambigua, non esse ad Metropolitanum provocandum, sed cum ejus sit interpretari, cuius est condere, dictorum privilegiorum interpretationem Sedis Apostolicę iudicio, prout aliàs Constitutione Prædecessoris nostri fel. rec. Clementis IV. statutum fuit, esse requirendam.
8. Decernentes sic, & non aliàs per quoscumque Iudices Ordinarios, vel Delegatos quavis auctoritate, & dignitate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Card. etiam de latere Legatos, Vicelegatos, Nuncios, & quosvis alios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere. Irritum quoque, & inane quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.
9. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis in favorem quarumcumque personarum, atque quorumvis Ordinum tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Militiarum, etiam Sancti Joannis Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, etiam Jesu, ac cuiusvis alterius instituti, etiam necessariò, & individuo exprimendi, Monasteriorum, Conventuum, Capitulorum, Ecclesiarum, & aliorum quorumcumque

tam sæcularium, quàm Regularium, locorum, necnon illorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, vel consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis, & privilegiis, etiam in corpore juris clausis, aut ex causa, & titulo oneroso, vel in limine foundationis concessis, etiam Mari Magno, seu Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis, Conservatorum deputationibus, eorumque, atque aliis inhibitionibus, quibus Episcopi deferre minimè teneantur, quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, & formis, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis, quoad ea, quæ eisdem præsentibus adversantur, aliàs in suo robore permanentibus, harum serie specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

10. Cæterùm quia difficile foret præsentibus litteras ad singula quæque loca deferri, ut ea tamen omnibus innotescant, mandamus illas ad valvas Ecclesiæ Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, atque Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ affigi, & publicari.
11. Volentes, quod earumdem præsentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu tamen alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis in judicio, & extrà illud, ubi opus fuerit, eadem prorsùs fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.
12. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum decreti, declarationis, derogationis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo septuagesimo, undecima Kal. Julii Pontificatus nostro Anno primo.

G. Dat.

I. G. Stusus,

D. Ciampinus.

Visa de Curia P. Ciampinus.

INNO-